

VII. SYMPOZJUM MISJOLOGICZNE

Specjalizacja misjologii ATK corocznie od 1971 r. organizuje sympozja misjologiczne. Szóste z kolei sympozjum poświęcone tematowi *Kościół w Oceanii* odbyło się w dniach 18—20 V. Wzięli w nim udział diecezjalni i zakonni organizatorzy misji, księża i siostry zakonne przygotowujące się do wyjazdu na misje, studenci misjologii ATK, klerycy seminarium SVD w Pieniężnie oraz inne osoby zainteresowane misyjną działalnością Kościoła. Uczestniczyli również misjonarze, którzy podzielili się swoimi uwagami i spostrzeżeniami dotyczącymi działalności misyjnej na swoich terenach: o. F. Woda SJ i s. S. Habelok (Zambia), ks. E. Maciej SVD (Nowa Gwinea), ks. M. Wiza (Borneo).

W imieniu rektora ATK (nieobecnego z powodu sesji FIUC) sympozjum otworzył prorektor, ks. prof. dr I. Subera. W swym przemówieniu nawiązał do uroczystości, jakie odbyły się w Tarnowie i Lipnicy Murowanej (15—16 V br.) ku czci bł. Marii Teresy Ledóchowskiej i w których osobiście uczestniczył.

Na treść sympozjum złożyły się następujące referaty:

Doc. dr hab. J. Ozdowski (Poznań) omówił *Zagadnienia społeczno-ekonomiczne Oceanii* wyłączając z zakresu swych rozważań subkontynenty Australii i Nowej Zelandii jako nie należące do obszarów trzeciego świata. Prelegent przedstawił warunki geograficzne, ekologiczne i polityczne Oceanii oraz poziom rozwoju społeczno-ekonomicznego w tych krajach, mierzony stopniem nowo-

czesności struktury i infrastruktury gospodarczej. Stan rozwoju społeczno-gospodarczego oraz stosunki demograficzne i rolne w Oceanii omówił prelegent w oparciu o podział polityczny.

Ks. dr F. Z. Kapuścik SMA (Lyon) wygłosił referat pt. *Misje w Oceanii*. Nakreślił w nim początki właściwej działalności misji, przypadającej na w. XIX, ze szczególnym uwzględnieniem pracy ewangelizacyjnej na Hawajach, na wyspach Wallis, Futuna, wyspach Cooka, Mikronezji, Melanezji, Wyspach Salomona, Fidżi, w Nowej Zelandii i Nowej Gwinei. W drugiej części zanalizował aktualną sytuację misyjną oraz perspektywy na przyszłość.

Zagadnienia religioznawcze były przedmiotem referatu ks. dr H. Zimonia SVD (Lublin) pt. *Monoteizm ludów pierwotnych w świetle badań W. Schmidta*. Ukazana została dominująca w etnologii lat 1870—1920 szkoła antropologiczno-ewolucjonistyczna oraz powstała jako reakcja na jej uproszczone i etnologicznie mało udokumentowane schematy — szkoła kulturowo-historyczna. Referując prace W. Schmidta prelegent omówił monoteistyczny charakter religii ludów prakultury, przymioty, imiona, funkcje oraz kult Istoty Najwyższej. Następnie przedstawił metodę badań najstarszej, wspólnej religii ludzkości. Posługując się kryteriami jakości i ilości określił wcześniejsze i późniejsze formy zjawisk kulturowych w ujęciu przestrzennym i chronologicznym poszczególnych warstw kręgów kulturowych.

Tematyka drugiego dnia sympozjum dotyczyła problemów misyjnych i polonijnych. Ks. J. T. Czernicki SSCC (Tahiti) w odczycie *Kościół w Polinezji francuskiej* nakreślił historię misji w Polinezji francuskiej, sięgającej końca XVIII w. Nawiązał też do aktualnej sytuacji Kościoła na tym terenie. Podkreślił pluralizm wyznań chrześcijańskich, niemal zupełny brak lokalnych kultów oraz prężność rozwijającego się Kościoła.

Punktem wyjścia referatu ks. E. Macieja SVD (Papua — Nowa Gwinea) pt. *Problemy Kościoła w Nowej Gwinei* był fakt ogłoszenia w dn. 16 IX 1975 r. Papui-Nowej Gwinei państwem niepodległym. Prelegent przedstawił ogólną sytuację Kościoła oraz zasadnicze problemy, z jakimi styka się praca misyjna w Nowej Gwinei. Sprowadzają się one do trzech następujących spraw: rozbicie chrześcijan oceniane negatywnie przez ludność tubylczą i stanowiące poważną przeszkodę dla ewangelizacji; tzw. kultury *cargo* rozpowszechnione na wszystkich niemal wyspach Oceanu Spokojnego i stanowiące reakcję na kontakt z zachodnią kulturą i cywilizacją; wreszcie „szok kulturowy” występujący w wyniku zetknięcia się ludności miejscowej, masowo opuszczającej busz

i szukającej pracy w wielkich miastach, z kulturą i cywilizacją wysoko rozwiniętą.

M. Pazdro (Warszawa) przedstawiła *Akademicki ruch misyjny w dwudziestoleciu międzywojennym w porównaniu z czasem posoborowym*. Prelegentka omówiła m. in. akademickie koła misyjne istniejące na wszystkich uniwersytetach i tworzące razem Związek Akademickich Kół Misyjnych z centralą w Poznaniu oraz podkreśliła szczególnie żywą działalność kół misyjnych środowiska lwowskiego.

Trzy następne referaty dotyczyły spraw polonijnych. Ks. mgr S. Stefanek TChr (Poznań) w referacie *Szkolnictwo polonijne w Australii* podał charakterystykę środowisk polonijnych w Australii oraz krótką historię tworzenia się szkolnictwa polonijnego. Omówił też metody i program nauczania podkreślając rolę parafii i zgromadzeń zakonnych w tej dziedzinie oraz ukazując trudności i perspektywy rozwoju szkolnictwa polonijnego w Australii.

Ks. dr E. Szymanek TChr (Poznań) pełniący funkcje generalnego wikariusza Towarzystwa Chrystusowego przedstawił referat pt. *Moje wrażenia z odwiedzin duszpasterskich placówek polonijnych w Australii*. Naświetlił w nim genezę emigracji polskiej w Australii oraz aktualną sytuację Polonii australijskiej. W szczególności ukazał życie religijne emigracji, osobowość duszpasterzy polskich oraz problemy duszpasterskie wynikające z faktu rozproszenia Polonii na rozległych obszarach.

Ks. dr Cz. Kamiński TChr (Poznań) omówił *Problemy polskiego duszpasterstwa w Nowej Zelandii*. Przedstawił historię miejscowej emigracji, specyfikę pierwszej fali emigrantów wywodzących się przeważnie z tzw. Prus Zachodnich i Wielkiego Księstwa Poznańskiego oraz stopniowy zanik ruchu emigracyjnego. Następnie zajął się falą emigracji z okresu drugiej wojny światowej oraz bezpośrednio po jej zakończeniu. W końcowej części zreferował aktualny stan pracy duszpasterskiej wśród Polonii nowozelandzkiej, bazującej na polskiej rodzinie i polskich organizacjach, oraz zasadniczą trudność wynikającą z rozproszenia Polaków na całym obszarze Nowej Zelandii.

Tadeusz Dajczer